

dozorčím orgánem nad jednáním a majetkem dlužníkovým, ale jménem věřitelstva nikdy nevystupuje, nýbrž má pouze vyšetřiti stav majetku dlužníkovy i všechny okolnosti důležité pro rozhodnutí věřitelů o nabízeném vyrovnání. Schází tedy vyrovnacímu správci legitimace k dovolacímu rekursu, třebaš uvádí, že jej podává k odvrácení škody všech věřitelů, jejichž zájmů prý má hájiti. Z ustanovení § 9 vlád. nař. čís. 76/36 Sb. z. a n. plyne ostatně, že nesprávné určení odhadní ceny dlužníkových nemovitostí může po případě škoditi jen těm věřitelům, v jejichž prospěch váznou na nich věcná práva. Podle § 9, odst. 2 uvedeného vládního nařízení má se určení odhadní ceny státi podle předpisů odhadního řádu (přihlížejíc i k změnám podle vlád. nař. čís. 230/36 Sb. z. a n.). Knihovním věřitelům musí tedy podle § 35, odst. 2 odh. řádu býti oznámena soudem určená odhadní cena a tito věřitelé mají pak možnost sami dotčené usnesení vzíti v odpor způsobem tam stanoveným.

Čís. 15675.

K odporovatelnosti stačí, že odporem proti právnímu jednání dlužníkovu může býti zjednáno pro odporujícího věřitele příznivější postavení, než jaké měl před podáním odporu.

V odpůřčím sporu podle § 2 čís. 3 odp. ř. náleží žalovanému, aby dokázal, že i tomu, kdo za něho sjednal právní jednání, byť i k tomu nebyl zmocněn, nebyl znám zkracovací úmysl dlužníkův ani znám býti nemusel.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1936, Rv II 1122/34.)

Podle přednesu žaloby dluží tchán žalovaného Jan N. st. žalobci na základě pravoplatného platebního rozkazu určitou částku, k jejímuž vydobytí byly vedeny bezvýsledné exekuce. Nemovité jmění dlužníkovy, t. j. ideální polovice knihovní nemovitosti byla zatížena zástavním právem ve prospěch žalovaného pro pohledávku 26.000 Kč a byla prodána v dražbě 31. května 1933 za nejvyšší podání 29.000 Kč. Dle rozvrhového usnesení má zbytek z tohoto nejvyššího podání po uspokojení knihovních věřitelů připadnouti žalovanému k částečné úhradě jeho knihovně zajištěné pohledávky. Tato část pohledávky krytá nejvyšším podáním byla převzata vydražitelem ve smyslu § 171 ex. ř. Nebýti tohoto zatížení, které bylo vykonáno v posledních dvou letech ve prospěch blízkého příbuzného dlužníkovy, byla by bývala pohledávka žalující z nejvyššího podání plně kryta. Žalující proto navrhla, opírajíc se o předpis § 2 čís. 3 odp. řádu, by uznáno bylo právem, že žalovaný jest povinen trpěti, aby žalující vedla pro svou pohledávku exekuci na hypotekární pohledávku žalovaného váznoucí na bývalé ideální nemovitostní polovici Jana N-a st. P r v ý s o u d žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

Důvody:

S hlediska § 503 čis. 4 c. ř. s. vytýká žalovaný především, že odvolací soud věc po právní stránce mylně posoudil, uznal-li, že žalobkyně byla právním jednáním svého dlužníka Jana N., jemuž odporuje, zkrácena, a dovozuje proti tomuto názoru odvolacího soudu, že zkrácení žalobkyně ve smyslu § 2, čis. 3 odp. ř. tu není proto, že i kdyby vůbec nebylo došlo k tomuto jednání Jana N. st., nedostala by žalobkyně z nejvyššího podání za nemovitost jím zatíženou nic, ježto nejvyšší podání nestačí ani k uspokojení všech knihovních věřitelů jsoucích před pohledávkou žalobkyně. Avšak tato námitka dovolání není opodstatněna. Otázka, zda odporující věřitel byl právním jednáním dlužníka zkrácen, jest otázkou právní (rozh. čis. 4546, 12157 Sb. n. s.). Pro její posouzení jest rozhodující doba, kdy se odporuje, a jde o zkrácení tehdy, skýtá-li odpor proti právnímu jednání dlužníkovu věřiteli možnost zásahu na dlužníkovu jmění s nadějí na uspokojení, tedy je-li odporování způsobilé přivoditi buď úplné nebo částečné uspokojení odporujícího věřitele (rozh. čis. 5185, 12148, 12157 a j. Sb. n. s.) Příčinné souvislosti mezi odporovatelným jednáním a zmenšením vyhlídky odporujícího věřitele na uspokojení zapotřebí není. Stačí, že odporem proti právnímu jednání je zjednán pro odporujícího věřitele příznivější stav, než jaký tu byl před odporem. Zda tento účinek tu byl již předem, nebo zda nastal teprve později (na př. při knihovním zajištění pohledávky odpadnutím některých jiných břemen), nerozhoduje. V souzené věci bylo v době, kdy žalobkyně vznesla odpor, dosaženo za nemovitost zatíženou odporovatelným jednáním nejvyšší podání 29.000 Kč, a případně z něho po příkázání všech předcházejících knihovních břemen na zajištěnou pohledávku žalovaného ještě zbytek 17.187 Kč 30 h, který bude vyrovnán převzetím vydražitelem, ježto žalovaný prohlásil, že si nečiní nároků na hotové zaplacení pohledávky a ponechává dlužnou částku nadále v plné výši knihovně zajištěnou. Úspěšným odporem bude žalobkyni umožněno uspokojiti se exekucí na tuto hypotekární pohledávku žalovaného a na tom nic nemění, že mezi její pohledávkou a pohledávkou žalovaného byly další zbytek nejvyššího podání převyšující pohledávky jiných knihovních věřitelů, neboť rozsudkem o odpůřčí žalobě určuje se jen (§§ 1, 13 odp. ř.) relativní bezúčinnost odporovatelného jednání, totiž jen proti určitému žalobu vznesšímu věřiteli, nikoli bezúčinnost jeho vůbec, to jest proti všem věřitelům, a má tudíž úspěšná žaloba odpůřčí proti knihovnímu zajištění význam jen pro uspokojení odporujícího knihovního věřitele, nikoli však pro knihovní věřitele jemu předcházející (srovn. rozh. čis. 5354, 9230, 10778 a 12782 Sb. n. s.). V souzené věci knihovní věřitelé jsoucí mezi pohledávkou žalovaného a pohledávkou žalobkyně nepodali proti příkázání zbytku nejvyššího podání na pohledávku žalovaného odpor podle § 213 ex. ř., vyjdou tudíž při rozvrhu nejvyššího podání na prázdno a jejich knihovní pohledávky budou při provedení rozvrhového usnesení vymazány (§ 237, odst. 3 ex. ř.) Tito knihovní věřitelé nemohou si však vzhledem k relativnímu účinku odpůřčí žaloby žalobkyně ani mimo rámec rozvrhového řízení činiti nároky na částku žalovanému přikázanou, tudíž tudíž ani na jeho pohle-

dávku vydražitelem převzatou, ledaže také oni sami již podali, nebo dokud běží lhůty podle odpůřčího řádu, ještě podají proti knihovnímu zajištění pohledávky žalovaného odpůřčí žalobu, jak to učinila žalobkyně. Leč tato možnost nepadá pro otázku, o niž jde, na váhu, neboť nehledíc ani k tomu, že v tomto směru nebylo žalovaným nic tvrzeno, jest jediné rozhodným, zda vyhlídky žalobkyně budou úspěšným odporem příznivější, a tomu tak jest, dokud není jisto, zda ze zbytku nejvyššího podání připadajícího na pohledávku žalovaného po případě z jeho pohledávky převzaté vydražitelem bude uspokojen někdo jiný než žalobkyně. Odvolací soud neposoudil věc po právní stránce mylně ani v příčině námitky žalovaného, že mu úmysl jeho děda Jana N. st. poškoditi své věřitele nebyl znám ani znám býti nemusel. V souzené věci je nesporné, že knihovní zajištění pohledávky žalovaného, jemuž žalobkyně odporuje, provedl za žalovaného někdo jiný. Bylo tudíž na žalovaném, chtěl-li odvrátiti odpor žalobkyně podle § 2, čís. 3 odp. ř., by prokázal, že fraudulosní úmysl Jana N. st. nebyl znám a nemusel býti znám ani tomu, kdo za něho jednal, ať již to byla jeho matka nebo někdo jiný. Žalovaný však tento důkaz v první stolici vůbec ani nenabídl, ba ani nepojmenoval určitou osobu, která za něho jednala. Odvolací soud neměl tudíž ani příčiny, by o tom provedl nějaké důkazy, a jsou bezpodstatné výtky vadnosti odvolacího řízení (§ 503, čís. 2 c. ř. s.) a rozporu se spisy (§ 503, čís. 3 c. ř. s.), jež činí dovolání v tomto směru. Pokud dovolání ještě namítá, že není prokázáno, že osoba, jež za žalovaného jednala, byla k tomu zmocněna, stačí dovolání odkázati na napadený rozsudek, v němž je správně doličeno, že i když matka žalovaného (nebo kdokoliv jiný, který za něho jednal) jednala za něho bez jeho příkazu, zřizujíc zástavní právo k jeho jasnému a převážnému prospěchu, schválil žalovaný toto jednání tím, že prospěch, který mu z něho vznikl, si nyní zadržuje a zdráhá se jej vydati, čímž se stalo jednání toho, jenž za něho jednal, dodatečně jednáním jeho zmocněnce (§ 1016 obč. zák.).

Čís. 15676.

Poznámku zahájení nucené dražby nelze považovati za knihovní zajištění podle § 265, odst. 3 zák. čís. 76/27.

(Rozh. ze dne 11. prosince 1936, R I 846/36.)

Srov. čís. 15707 Sb. n. s.

P r v ý s o u d rozvrhuje nejvyšší podání nepřiznal v přednostním pořadí okresní nemocenské pojišťovně přihlášené sociální příspěvky starší dvou, nikoli však tří let, ježto nebylo osvědčeno jejich knihovní zajištění. **R e k u r s n í s o u d** nevyhověl rekursu. **D ů v o d y:** Poznámka zahájení nucené dražby není zajištěním knihovním podle § 265 zák. o přímých daních. Poznámkami nemůže býti nabyto věcných práv. Toliko v exekučním řízení propůjčují poznámky vnucené správy a nu-